

**YUQUMLI VA BOLALAR YUQUMLI KASALLIKLARI
KAFEDRASI**

**3-KURS “Menejment” ta’lim yo‘nalishining
“AHOLIGA YUQUMLI KASALLIKLAR BO‘YICHA TIBBIY-IJTIMOY
YORDAMNI TASHKIL ETISH FANINING” MODULIDAN SILLABUS**

“AHOLIGA YUQUMLI KASALLIKLAR BO‘YICHA TIBBIY-IJTIMOY YORDAMNI TASHKIL ETISH FANINING” modulidan sillabus			
Modulning to‘liq nomi: Aholiga yuqumli kasalliklar bo‘yicha tibbiy-ijtimoiy yordamni tashkil etish	Kredit soni: 3 Shundan: JN – Sinov – 0	Modul o‘tilish davri: 6-semestr	ECTS value: 3
Modul kodi: - YuK1603			
Ta’lim yo‘nalishlari:	60411200 - Menejment: sog‘liqni saqlash menejmenti	3-bosqich talabalari <hr/> guruhlar uchun	
Modulning davomiyligi	Haftadagi dars soatlari 3		
O‘quv soatlari hajmi:	Jami soat: 90 Shundan: maruza-10 amaliy mashg‘ulot-35 mustaqil ta’lim-45		
O‘quv modulining statusi	Majburiy fanlar		
OTM nomi, manzili	Toshkent tibbiyot akademiyasi Toshkent shahar Olmazor tumani, Farobiy 2		
Kafedra nomi	Yuqumli va bolalar yuqumlikasalliklari		
Mazkur kursning o‘qituvchilari haqida ma’lumot	Ma’ruzachi: L.N.Tuychiev - kafedra mudiri, t.f.d., professor G.K. Xudaykulova-	E-mail: zulfiya151974@gmail.com	

	tibbiyot fanlari doktori, dotsent Amaliy mashg'ulot o'tkazuvchi: G.K. Xudaykulova U.E.Eraliev Z.S.Maksudova X.A.Sadikov	
Mashg'ulot vaqti va joyi	Soat 8.00 dan _____ gacha	TTA , Olmazor tumani, Farobiy 2 Yuqumli va bolalar yuqumlikasalliklari kafedresi
Modulning mazmuni	<p>har xil turdagi tashkilotlarda yuqumli kasalliklar xodimlarining ishi bilan tanishish, ishni faoliyatini o'ziga xos xususiyatlarini o'rganish va aniqlash; yuqumli kasalliklari xodimlarining ishini tahlil qilish va baholashni o'rganish sog'liqni saqlash sohasidagi odimlarning lavozimlarining malaka talablari bilan tanishish va ularning tashkilot faoliyatiga ta'sirini o'rganish, tashkilotni boshqarishda motivatsiya usullarini ishlab chiqish va amaliy faoliyatda foydalanishni o'rganish; DPMLarda bemor va xodimlar uchun xavfsizlik muhitini tashkil qilishni o'rganish; tanqidiy vaziyatlarda turli strategiya va yondashuvlarni o'zlashtirish; sog'liqni saqlash tashkilotlarida sanitariya-epidemiya chora tadbirlariga rioya qilgan holda ishni tashkil etish va nazorat qilishni o'rganish; davolash-profilaktika muassasalarini yuqumli kasalliklarida ishlatadigan dori vositalari bilan ta'minlashni tashkil etish va sarf materiallari bilan tanishish.</p>	
Prerekvizitlar	Odam anatomiyasi, mikrobiologiya, normal va patologik fiziologiya, epidemiologiya	
Postrekvizitlar	Terapiya, pediatriya, ftiziatriya, nevrologiya, xirurgiya	
Modulning maqsadi	<p>Menejment fakulteti talabalariga tashkilotni boshqarish jarayonida (shu jumladan sog'liqni saqlash sohasida) yuqumli kasalliklari xodimlarining ishini tashkil etish va nazorat qilish bo'yicha turli ko'nikmalarni o'rgatishdan iborat. Ushbu maqsadni amalga oshirish uchun modul dasturi talabalarning ilmiy dunyoqarashi va nazariy bilimlarini, amaliy ko'nikmalarini, yuqumli kasalliklari xodimlarini boshqarish jarayoniga uslubiy yondashuvni shakllantirish vazifasini bajaradi. asoslangan klinik fikrlashni shakllantirish.</p>	
Modulning vazifalari	<p>har xil turdagi tashkilotlarda yuqumli kasalliklar xodimlarining ishi bilan tanishish, ishni faoliyatini o'ziga xos xususiyatlarini o'rganish va aniqlash; yuqumli kasalliklari</p>	

	<p>xodimlarining ishini tahlil qilish va baholashni o'rganish sog'liqni saqlash sohasidagi xodimlarning lavozimlarining malaka talablari bilan tanishish va ularning tashkilot faoliyatiga ta'sirini o'rganish, tashkilotni boshqarishda motivatsiya usullarini ishlab chiqish va amaliy faoliyatda foydalanishni o'rganish; DPMLarda bemor va xodimlar uchun xavfsizlik muhitini tashkil qilishni o'rganish; tanqidiy vaziyatlarda turli strategiya va yondashuvlarni o'zlashtirish; sog'liqni saqlash tashkilotlarida sanitariya-epidemiya chora tadbirlariga rioya qilgan holda ishni tashkil etish va nazorat qilishni o'rganish; davolash-profilaktika muassasalarini yuqumli kasalliklarida ishlatadigan dori vositalari bilan ta'minlashni tashkil etish va sarf materiallari bilan tanishish.</p>
<p>Modul bo'yicha talabalar bilimi, ko'nikma va malakalariga qo'yiladigan talablar</p>	<p>yuqumli kasalliklar xodimlari faoliyatini tahlil qilish va baholashning uslubiy usullari; yuqumli kasalliklar xodimlari o'rtasidagi nizolarni hal qilish yo'llari; yuqumli kasalliklar xodimlarini rag'batlantirishning zamonaviy jihatlari to'g'risida tasavvurga ega bo'lishi; (bilim) yuqumli kasalliklar xodimlarining ishini tahlil qilishni; tashkilotdagi yuqumli kasalliklari xodimlari o'rtasidagi ziddiyatlarni aniqlash va bartaraf etishni; tashkilotdagi yuqumli kasalliklar xodimlari faoliyatini rag'batlantirish imkoniyatlarini baholashni; yuqumli kasalliklar xodimlarining mehnatini baholash usullarini qo'llashni nazorat qilishni bilishi va ulardan foydalana olishi; (ko'nikma) nizomlarni aniqlash ko'nikmalarini; yuqumli kasalliklar xodimlari mehnatini tahlil qilish va baholash ko'nikmalarini; yuqumli kasalliklar xodimlarini rag'batlantirish ko'nikmalarini; yuqumli kasalliklar xodimlari ishtirokida aholi o'rtasida sanitariya-ma'rifiy ishlarni olib borish malakalarini baholash va xulosa qilish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak; (malaka).</p>
<p>Ta'lim berish usullari</p>	<p>Ma'ruza, amaliy mashg'ulotlar</p>
<p>Ta'minot</p>	<p>Videofilmlar, multimediyali va o'qituvchi kompyuter dasturlardan, o'qitish metodikasidagi yangi texnologiyalardan, mavzular bo'yicha nazariy bilimlarni so'rashdan foydalaniladi; mustaqil ishi, individual va guruhli prezentatsiyalar, uyga berilgan vazifalarni tayyorlash, referatlar yozish, testlar, vaziyatli masalalar va boshqalar.</p>

Tavsiya etilayotgan ma'ruza mashg'ulotlari:

№	Ma'ruzalar mavzulari	Soatlar hajmi
1	<p>1-mavzu: Yuqumli kasalliklar bo'yicha mutaxassislarining ish faoliyatini o'rganish. Yuqumli kasalliklar xizmatining tuzilishi va uning ishini tashkil etish.</p> <p>Yuqumli kasalliklar xodimlarining ish faoliyatini o'rganish Ma'ruzada yuqumli kasalliklar xodimlarini boshqarishning asosiy tushunchalari; shifoxona shifokorlarini malakasini oshirishning istiqbolli va joriy rejalarini ishlab chiqish; dori vositalarini, shu jumladan, zaharli va kuchli ta'sir etuvchi vositalarni qabul qilish, saqlash va bo'limlarga ularning talablariga muvofiq taqsimlashni tashkil etish; tibbiyot xodimlari tomonidan tibbiy ko'rsatmalarning o'z vaqtida va to'g'ri bajarilishini, dori vositalarini (shu jumladan, zaharli va kuchli ta'sir ko'rsatadigan) hisobga olish, taqsimlash, sarflash va saqlashning to'g'riligini nazorat qilish; sanitariya va epidemiyaga qarshi rejim talablariga rioya etilishini nazorat qilish.</p>	2
2	<p>2-mavzu: Yuqumli kasalliklar xodimlarining mehnatini tashkil etishni me'yoriy xuquqiy jihatlarini ta'minlash .</p> <p>Ma'ruzada yuqumli kasalliklar xodimlari tomonidan tibbiy hujjatlarni smiyashtirishning asosiy xususiyatlari ko'rsatilgan; yuqumli kasalliklari xodimlarining ishini tashkil etish bo'yicha hujjatlar; yuqumli kasalliklari xodimlarining ishini nazorat qilish bo'yicha hujjatlar; yuqumli kasalliklari xodimlarini kasbiy tayyorlash, qayta tayyorlash, malakasini oshirish, attestatsiyadan o'tkazish va murabbiylik qilish to'g'risidagi hujjatlar; yuqumli kasalliklar xodimlari bilan ularning ijtimoiy va maishiy muhofazasi va sog'lig'ini muhofaza qilish bo'yicha hujjatlarni o'z ichiga oladi.</p>	2
3	<p>3-mavzu: Majburiy tibbiy sug'urta tizimida davolash-profilaktika muassasa ishini tashkil qilishda yuqumli kasalliklar xodimlarining roli.</p> <p>Ma'ruzada majburiy tibbiy sug'urtaning asosiy xususiyatlari; turli xil tibbiy sug'urta turlari tavsiflanadi. Majburiy tibbiy sug'urtada shifokorning roli tavsifi ham berilgan; Sirdaryo viloyatida amalga oshirilayotgan sog'liqni saqlashni tashkil etishning yangi modeli va davlat tibbiy sug'urtasi mexanizmlarini joriy etish bo'yicha Pilot loyihasining qisqacha tavsifi; ma'ruzada Davlat tibbiy sug'urta jamg'armasi haqida ham ma'lumot beriladi; shuningdek, sug'urtaning ahamiyati va uni sotib olingan sharoitlarda tavsiflaydi.</p>	2
4	<p>Aholining salomatlik holatini baholash va patronajda yuqumli kasalliklari xodimlari faoliyatini tashkil etish</p> <p>Ma'ruzada aholi salomatligi holatini tahlil qilish bo'yicha materiallar taqdim etiladi; profilaktika, dam olish tadbirlarini</p>	2

	tashkil etish va amalga oshirish; shoshilinch, tez tibbiy yordam va shoshilinch tibbiy yordam diagnostikasi; pedagogik va tarbiyaviy faoliyatni amalga oshirish; axborot bilan mustaqil ishlash.	
5	5-mavzu: Yuqumli kasalliklar xodimlari o'rtasida boshqaruv (yetakchilik) menejmenti. Ma'ruzada butun sog'liqni saqlash muassasasining maqsad va vazifalariga muvofiq yuqumli kasalliklar xizmatini rivojlantirish bo'yicha strategik maqsad va vazifalarni belgilash bo'yicha materiallar taqdim etilgan. Alohida-alohida, menejer-shifokorlarlar tomonidan bajariladigan boshqaruv ishlarining ro'yxati keltirilgan; yuqumli kasalliklar xodimlarining ishini tashkil etish; mehnat jamoasida ishbilarmonlik, ijodiy muhitni yaratishga ko'maklashish, xodimlarning tashabbusi va faolligini qo'llab-quvvatlash; mehnat intizomi, kasbiy muloqotning axloqiy va huquqiy normalariga rioya etilishi ustidan nazorat; yuqumli kasalliklar xodimlarini boshqarish va tashkilot samaradorligini oshirish uchun boshqaruv qarorlarini ishlab chiqish.	2
	Jami	10

Amaliy mashg'ulotlar:

№	Amaliy mashg'ulotlar mavzulari	Soatlar hajmi
1	1-mavzu. Yuqumli kasalliklar xodimlarini boshqarishning asosiy tushunchalari; shifoxona shifokorlarni malakasini oshirishning istiqbolli va joriy rejalarini ishlab chiqish; dori vositalarini, shu jumladan, zaharli va kuchli ta'sir etuvchi vositalarni qabul qilish, saqlash va bo'limlarga ularning talablariga muvofiq taqsimlashni tashkil etish; tibbiyot xodimlari tomonidan tibbiy ko'rsatmalarning o'z vaqtida va to'g'ri bajarilishini, dori vositalarini (shu jumladan, zaharli va kuchli ta'sir ko'rsatadigan) hisobga olish	3
2	2-mavzu. Yuqumli kasalliklar xodimlari tomonidan tibbiy hujjatlarni rasmiylashtirishning asosiy xususiyatlari ko'rsatilgan; yuqumli kasalliklar xodimlarining ishini tashkil etish bo'yicha hujjatlar; yuqumli kasalliklar xodimlarining ishini nazorat qilish bo'yicha hujjatlar; yuqumli kasalliklar xodimlarini kasbiy tayyorlash, qayta tayyorlash, malakasini oshirish, attestatsiyadan o'tkazish va murabbiylik qilish to'g'risidagi hujjatlar.	3
3	3-mavzu. Majburiy tibbiy sug'urtada shifokorning roli tavsifi ham berilgan; Sirdaryo viloyatida amalga oshirilayotgan sog'liqni saqlashni tashkil etishning yangi modeli va davlat tibbiy sug'urtasi mexanizmlarini joriy etish bo'yicha Pilot loyihasining qisqacha tavsifi.	3

4	4-mavzu. Aholi salomatligi holatini tahlil qilish bo'yicha materiallar taqdim etiladi; profilaktika, dam olish tadbirlarini tashkil etish va amalga oshirish; shoshilinch, tez tibbiy yordam va shoshilinch tibbiy yordam diagnostikasi	3
5	5-mavzu. Alohida-alohida, menejer-shifokorlarlar tomonidan bajariladigan boshqaruv ishlarining ro'yxati keltirilgan; yuqumli kasalliklar xodimlarining ishini tashkil etish; mehnat jamoasida ishbilarmonlik, ijodiy muhitni yaratishga ko'maklashish, xodimlarning tashabbusi va faolligini qo'llab-quvvatlash; mehnat intizomi, kasbiy muloqotning axloqiy va huquqiy normalariga rioya etilishi ustidan nazorat.	3
6	6-mavzu. Yuqumli kasalliklar shifokorlarining ish tavsiflari. Davolash-profilaktika muassasalarini dori vositalari, sarf materiallari bilan ta'minlashni tashkil etish va psixotrop moddalar bilan ishlashni tashkil etish.	2
7	7-mavzu Yuqumli kasalliklar xodimlarini tayyorlash, qayta tayyorlashni tashkil etish. Yuqumli kasalliklar xodimlarini rag'batlantirish.	3
8	8-mavzu. Yuqumli kasalliklar xodimlari ish faoliyatida ma'muriy nazoratni tashkil etish. Yuqumli kasalliklar xodimlarining ishini tashkil etish bo'yicha hujjatlar.	3
9	9-mavzu. Tibbiyot xodimlar ishini tashkil etishni normativ-huquqiy jihatdan ta'minlash. Birlamchi tibbiy hujjatlar. Sog'liqni saqlash tashkilotlarida ish yuritish. Hisobot hujjatlarini tayyorlashda yuqumli kasalliklar xodimlarining roli.	3
10	10-mavzu: Sog'liqni saqlash tashkilotlari sharoitida tibbiy-himoya rejimiga rioya etilishini tashkil etish va nazorat qilish. Tibbiyot xodimlari ishini tashkil etishni normativ-huquqiy jihatdan ta'minlash. Birlamchi tibbiy hujjatlar. Sog'liqni saqlash tashkilotlarida ish yuritish. Hisobot hujjatlarini tayyorlashda yuqumli kasalliklar xodimlarining roli.	
Jami		35

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

№	Amaliy mashg'ulotlar mavzulari	Soatlar hajmi
1	Chet elda yuqumli kasalliklar uchun tibbiy va ijtimoiy yordamning tuzilishi va tashkil etilishi.	3
2	Boshqalarning g'amxo'rlikiga muhtoj bo'lgan yolg'iz aholi bilan tibbiy va ijtimoiy ish olib borish.	3
3	Nogironlarning statistik hisobini tashkil etish	3

6	Mehnat va urush faxriylari bilan tibbiy va ijtimoiy ishlarni olib borish..	3
7	Tibbiy buxgalteriya shakllari va ularning turlari. Ulardan daraja shkalasida foydalanish	3
8	Nogironlikni ro'yxatdan o'tkazish jurnali va uni ro'yxatdan o'tkazish tartibi	3
9	Tibbiy-ijtimoiy yordam bo'limi tushunchasi va uning faoliyati.	3
10	Tibbiy va ijtimoiy ishning asosiy modeli..	3
11	Yuqumli kasalliklar bo'yicha tibbiy va ijtimoiy ishlarni olib borish.	3
12	Yuqumli kasalliklarda tibbiy-ijtimoiy ishlarni olib borish	4
13	O'zbekiston Respublikasining Sirdaryo viloyatida tashkil etilgan sug'urta modeli.	4
14	Fuqarolar va sug'urtalovchining tibbiy sug'urta majburiyatlari.Talabalarga tezislar tayyorlash va ularni mustaqil ravishda o'zlashtirilishi kerak bo'lgan mavzular bo'yicha taqdim etish tavsiya etiladi	4
	Jami	45

**“Yuqumli va bolalar yuqumli kasalliklari”
kafedrasi mudiri, t.f.d., professor**

 L.N.Tuychiev

**Farmatsiya, menejment, tibbiy biologiya,
biotibbiyot muhandisligi va oliy
ma'lumotli hamshira fakulteti dekani**

 S.U.Aliev

**“Yuqumli va bolalar yuqumli kasalliklari”
kafedrasi assistenti**

 Z.S.Maksudova